

Filmurin um Barbu og harra Pál

Barba og harra Pál á film komandi ár

I sambandi við at skaldsøg-an hjá Jørgen-Frans Jacobsen, »Barba og harra Pál« verður filmatiserað komandi ár, er danski filmsleikstjórnin, Nils Malmros í lötuni í Føroyum. Hann er út-búgvinn lækni, og fyri at seta seg betur inn í føroysk sam-felagsviðurskipti, arbeiðir hann sum summarvikarur á Landssjúkrahúsinum.

Birgir Kruse, lærari í Havn, hevur fyrri norska blaðið »Norden«, tosað við Nils Malmros um filmin. Tíðindablaðið Sosialurin hevur frá høvundanum fingið loyvi at at prenta greinina:

»Gæstfriheden er færingens fornemste egenskab. Denne aften møder den mig i form af Eirikur Lindenskov. Ung lærer i Torshavn og ejer af huset Nyggjastova ved Torshavns gamle stræde Gongin.

Stolt fremviser han sit smukke hus, som har husvalet ikke blot V. U. Hammershaime, men også Barbara. Sagnomspundne Barbara. Denne fortryllende kvinde, som netop er årsagen til mit besøg. For i disse omgivelser skal jeg i denne aften møde Nils Malmros, der vikarierer på Landssygehuset.

Malmros er dansk filminstruktør, født 1944. På Århus Katedralskole - selvsamme sted som Herr Peder Arrheboe - blev Malmros student i 1964. Arrheboe blev præst på Vågå i 1700 tallet og giftede sig med Benthe Christine Broberg, kaldet Beinta - og én af facetterne i figuren Barbara.

Ættarbønd til Føroya

Færøpræsten Arrheboe er dog ikke den eneste linje, der knytter Malmros til Færøerne. Hans mormor er som en Finsin født i Amtmandsboligen i Torshavn, hvor hans oldefar var amtmand. Malmros, der er vel-signet med en fotografisk hukommelse fra sin opvækst i Århus, kan fra barn-eværelset tydeligt huske modellen af den gamle amtmandsbolig, der var af træ. En model, der i dag står på museum i Høivik ved Torshavn.

Efter mere end 22 års studier, blev Malmros i 1988 læge. Da havde han allerede mange film bag sig og er i dag den danske filminstruktør, der har modtaget flest Bodil statuer. Han er selvlært i filmfaget, men dækker ikke over, at det var



Leiklutin sum Barbara skal norska sjónleikarakvinnan, Annike von der Lippe hava í filminum um Barbu og harra Pál. Á myndunum sæst hon saman við landsmanninum Johannes Joner í filminum hjá Evu Isaksen, »Over stork og stein, sum kom i 1994.

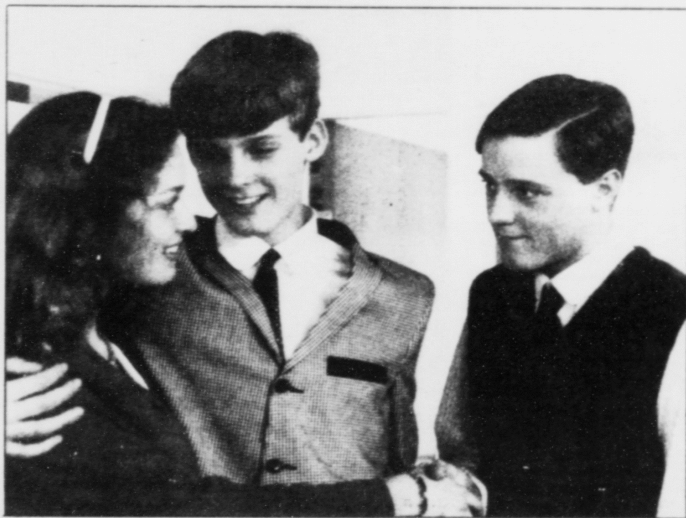
- Hóast »Barbara« ikki er ein filmur, gjørdur til føroyingar, fer hann uttan iva at seta Føroyar á heimskortið, sigur Nils Malmros, filmsleikstjóri, sum í lötuni avloysir sum lækni á Landssjúkrahúsinum. Eitt seint kvøldið, meðan skipini framvegis sigla, hittir Birgir Kruse hann í húsunum hjá Barbaru, »Nýggjustovu« í Gongini í Havn:

François Truffauts melankolske, men omhøjertede skildring fra 1961 »Jules og Jim«, der satte ham igang. - En sådan film ville jeg også lave, sagde Malmros.

Barba trúgv móti kærleikanum

Det er indtil videre blevet til 7 film, med forestående »Barbara« som den ottende og foreløbig den første, hvor Malmros ikke bruger eget forlæg og ej heller er på hjemmebane. - Jeg har altid haft en drøm om at lave »Barbara«, beretter Malmros, der forinden havde lavet »Kærlighedens smerte«. - I dén film ligger mit hjerteblod, siger han. Selv om Niels-Ole i »Kundskabens træ« jo er mig selv, så har jeg lagt mest hjerteblod i »Kærlighedens smerte«, siger Malmros.

Det er i denne film fra



1992, at vi træffer pigen Kirsten, der vil det hele og i sin uskyld volder sorg for andre og sig selv. - I hendes psyke ser jeg Barbara som en slags fortsættelse, siger Malmros. - Men hun er tro overfor kærligheden, lægger han til. Altid tro.

Føroyingar miljøsvin

Barbara står stadig som en af de mest komplekse kvindefigurer i nordisk litteratur. Forfatteren er Jørgen-Frantz Jacobsen (1900-38) og romanen udkom posthumt på Gyldendal i 1939. På trods af at Jacobsen var færing, skrev han »Barbara« på dansk. Dette blev hans eneste roman og den blev først oversat til færøsk i 1972.

Malmros samler i øjeblikket indtryk under sit 3 måneders ophold som læge på Færøerne. - Det er guld værd, siger han. Men jeg hader alle de efterladte laks-eringe! De ødelægger det visuelle indtryk alle vegne. Alle de smukke fjorde... I er nogen frygtelige miljøsvin, siger han med et ransagende glimt i øjet. Bilvag er smidt ud, hvor de ikke kan fjernes. Det er ærgerligt i et så smukt landskab som det færøske.

Rædbist ov nógvá sól

- Jeg er også ved at lære, at det er et lille samfund. Man tar det letsindigt og psykologisk er det helt fint. Men når du har en aftale og en produktionsplan, kan det volde nogen ærgrelser. Og så det, at I kan danse »Karlamagnus«. Det kræver en del tungsind og melankoli, for ikke at sige hjertets enfold, eller en flaske brændevin!

Lars Simonsen, høgurmeigin, skal hava leiklutin sum harra Pál. Hann er serliga kendur frá filminum »Tro, háb og kærlighed«, har hann hevði leiklutin sum tann nervøsi Erik, hvørs móðir var nervaveik og burturgoymd av tí harðbrenda pápanum. Hini á myndini eru Camilla Søberg og Adam Tønsberg. Myndsín er úr filminum »Tro, háb og kærlighed«.